

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Siseminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.03.2021
Hetkel kehtiv
RT I, 23.02.2021, 20

Veevõtukoha rajamise, katsetamise, kasutamise, korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse nõuded, tingimused ning kord

Vastu võetud 18.02.2021 nr 10

Määrus kehtestatakse [tuleohutuse seaduse](#) § 24 lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse veevõtukoha rajamise, katsetamise, kasutamise, korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse nõuded, tingimused ning kord.

§ 2. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) maapealne veevõtukoht – veevõtukoht, mille väljund on maa peal;
- 2) maa-alune veevõtukoht – veevõtukoht, mille väljund paikneb maa-aluses kaanega kaevus;
- 3) survestatud veeallikas – veeallikas, kust veevõtukoha kaudu on võimalik ilma pumbata võtta ehitise kustutamiseks nõutud vooluhulgas vett;
- 4) survestamata veeallikas – veeallikas, kust veevõtukoha kaudu on võimalik pumbaga võtta ehitise kustutamiseks nõutud vooluhulgas vett;
- 5) päästetehnikaga survestatav veevõtukoht – veevõtukoht, mis asub päästetehnikaga survestataval torustikul;
- 6) päästetehnikaga survestatava veevõtukoha survestamise koht – koht, kust päästetehnikaga pumbatakse vesi veevõtukohast torustikku, millel asub veevõtukoht;
- 7) veevõtukoha veeallikas – torustik, sealhulgas ühisveevärk, ja looduslik või tehisveekogu, sealhulgas mahuti.

2. peatükk Veevõtukoha rajamine

§ 3. Veevõtukoha rajamise tingimused

(1) Veevõtukoht rajatakse nii, et tagatud on päästesõidukite ja -tehnikaaastaringne juurdepääs ja vee ohutu kättesaamine.

(2) Veevõtukoha tüübi valikul eelistatakse maapealset veevõtukohta.

(3) Kui ühele veeallikale paigaldatakse mitu veevõtukohta, peab kaugus nende vahel olema vähemalt kuus meetrit.

(4) Kui esineb maapealse veevõtukoha vigastamise oht, ümbritsetakse see piirdega, mis ei tohi takistada veevõtukohast vee võtmist.

(5) Päästetehnikaga survestatava veevõtukoha survestamise koht peab paiknema vahetult veevõtukoha väljundi kõrval, ent mitte kaugemal kui kolm meetrit.

(6) Juhul kui kogu hoone on kaitstud automaatse tulekustutussüsteemiga, mis rakendub ja teavitab sellest hoonest olijaid, ei pea veevõtukohta rajama järgmistele hoonetele:

- 1) üksikelamu;

- 2) paariselamu;
- 3) korterelamu, välja arvatud kõrghoone;
- 4) kuni kümne voodikohaga hooldekodu;
- 5) kuni kümne kasutajaga kogunemishoone;
- 6) kuni kümne voodikohaga majutushoone;
- 7) kuni kümme töökohaga büroohoone.

(7) Veevõtukoha rajamisel tuleb arvestada veevõtukoha tehniliste nõuetega, mis on esitatud käesoleva määruse lisas 1.

§ 4. Veevõtukoha rajamise dokumendid

- (1) Veevõtukoha rajamiseks tuleb esitada ehitusteatris ehitusseadustiku § 35 lõike 3 kohaselt.
- (2) Veevõtukoha rajamiseks tuleb koostada ehitusseadustiku § 36 lõike 4 kohane ehitusprojekt, mis peab sisaldama ehitusseadustiku § 13 lõike 3 alusel kehtestatud siseministri määrmuses toodud andmeid.

§ 5. Veevõtukoha veeallikas

- (1) Veevõtukoha veeallikas (edaspidi *veeallikas*) tuleb aasta ringi tagada vajalik veevooluhulk nõutud aja jooksul ja sobilik vee kvaliteet.
- (2) Veeallikast saadav vesi ei tohi olulisel määral sisaldada tahkeid osakesi läbimõõduga üle kaheksa millimeetri.
- (3) Veeallika valikul tuleb arvestada selle teiste tarbijate veevajadusega.

§ 6. Veevõtukoha kaugus ehitist ja asukoht

- (1) Üldjuhul peab veevõtukoht paiknema ehitist vähemalt 30 meetri kaugusel, et tagada päästetehnika ohutus.
- (2) Veevõtukoha kaugus ehitist mõõdetakse mööda päästetehnikaga sõidetavaid teid.
- (3) Veevõtukoht peab paiknema ehitise sissepääsust ja tuleohutuspaigaldiste päästemeeskonna toitesisenditest kuni 200 meetri kaugusel.
- (4) Päästetehnikaga survestatav veevõtukoht peab paiknema ehitise sissepääsust ja tuleohutuspaigaldiste päästemeeskonna toitesisenditest kuni 50 meetri kaugusel.
- (5) Esimese kasutusviisiga hoone veevõtukoha kaugust ehitist võib suurendada kuni 400 meetrini, kui voolikuliini veevõtukohast hooneni saab vedada sirgjooneliselt. Eelmises lauses nimetatud leevendust ei saa kasutada linnas ja alevikus.
- (6) Veevõtukoht rajatakse tee peale või tee äärde nii, et selle kasutamine mõjutab liiklust võimalikult vähe.
- (7) Kui veevõtukoht rajatakse tee äärde, peab veevõtukoht olema päästetehnikaga ligipääsetavast teest kuni 2,5 meetri kaugusel.

§ 7. Nõuded veevooluhulgale veevõtukohas

(1) Hoone kustutamiseks vajalik veevooluhulk veevõtukohas (edaspidi *veevooluhulk*) määratakse lähtudes hoone suurima tule tõkkeseptsiooni eripõlemiskoormusest järgmiselt:

Hoone tule tõkkeseptsiooni eripõlemiskoormus MJ/m ²	Veevooluhulk veevõtukohas l/s
0–600	10
601–1200	20
> 1201	30

(2) Veevooluhulga määramisel arvestatakse nende tule tõkkeseptsioonide eripõlemiskoormusega, mis on suuremad kui 200 m².

(3) Kõrghoone kustutamiseks vajalik veevooluhulk määratakse lähtudes hoone suurima tule tõkkeseptsiooni pindalast ja automaatse tulekustutussüsteemi (edaspidi *AKS*) olemasolust järgmiselt:

Hoone tule tõkkeseptsiooni pindala m ²	Vooluhulk AKS-ita	Vooluhulk AKS-iga
	l/s	
< 100	10	10
101–200	20	10
201–400	30	10
401–500	30	20

501–600	40	20
601–900	50	20
901–1000	50	30
1001–1200	60	30
1201–1500	70	30
1501–1700	70	40
1701–1800	80	40
1801–2200	90	40
2201–2400	90	50

(4) Veevooluhulk peab olema tagatud kolme tunni jooksul ja kõrghoone puhul ühe tunni jooksul.

(5) Kui ehitis on kaitstud AKS-iga, mis rakendumisel teavitab Häirekeskust või turvaettevõtte juhtimiskeskust, võib veevooluhulga tagamise aega vähendada ühe tunnini.

(6) I kasutusviisiga ja sellega võrdsustatud hoonel loetakse veevõtukohta veeallikas piisavaks veekoguseks vähemalt 30 m³.

(7) Väljaspool hoonet asuva üle 200 m² pindalaga põlevmaterjali alalise ladustamisala kustutusvee vooluhulk määratakse ladustamisala ümbermõõdu järgi, arvestades iga 50 meetri kohta vooluhulgaks 10 l/s.

3. peatükk

Veevõtukohta tähistamine

§ 8. Veevõtukohta tähistamine

(1) Veevõtukoht tähistatakse aasta ringi nähtava viidaga, millelt on tuvastatav veevõtukohta asukoht.

(2) Viit paigaldatakse veevõtukohast kuni 20 meetri kaugusele nähtavale kohale.

(3) Viit peab vastama käesoleva määruse lisas 2 esitatule.

4. peatükk

Veevõtukohta katsetamine, kasutamine ja korrashoid

§ 9. Veevõtukohta katsetamine

(1) Veevõtukohta katsetatakse nii enne selle kasutuselevõttu kui ka korrashoiu tagamiseks.

(2) Veevõtukohta katsetamise käigus mõõdetakse veevooluhulka ning hinnatakse veekogust, rõhule vastu pidamist, külmumisvastaste meetmete toimimist ning kontrollitakse veevõtukohale juurdepääsu nõudeid ja andmete õigsust viidal. Katsetamise täpne meetodika on esitatud käesoleva määruse lisas 3.

(3) Veevõtukohta katsetamine korrashoiu tagamiseks tuleb teha järgmise sagedusega:

- 1) survestatud veeallikal paikneval veevõtukohal vähemalt üks kord kolme aasta jooksul;
- 2) survestamata veeallikal ja päästetehnikaga survestatava veevõtukohta survestamise kohas vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

(4) Veevõtukohta katsetamise tagab tuleohutuse seaduse § 24 lõikes 3 nimetatud isik.

(5) Veevõtukohta katsetab isik, kellel on selleks vajalikud vahendid ja teadmised.

(6) Pärast igat korrashoiu tagamiseks tehtavat katsetamist edastatakse veevõtukohta katsetamise tulemus Päästeametile.

§ 10. Veevõtukohta kasutamine

(1) Enne veevõtukohta kasutuselevõtmist edastatakse veevõtukohta katsetamise tulemus ehitisregistri kaudu kohaliku omavalitsuse üksusele koos kasutusteatisega. Veevõtukoht võetakse kasutusele pärast kasutusteatisi esitamist ehitusseadustiku § 47 lõike 4 kohaselt.

(2) Veevõtukohta kasutamise järel peab tagama selle korrashoiu.

(3) Veevõtukoha kasutamine muul eesmärgil, kui on sätestatud tuleohutuse seaduse § 23 lõikes 1, on lubatud üksnes veevõtukoha valdaja loal.

§ 11. Veevõtukoha korrashoid

Veevõtukoha korrashoid peab tagama:

- 1) veevõtukoha aastaringse kasutamise;
- 2) veevõtukoha nõuetekohase tähistamise;
- 3) vaba juurdepääsu veevõtukohale.

5. peatükk

Teabevahetus

§ 12. Teabevahetus

(1) Veevõtukoha valdaja teavitab esimesel võimalusel Päästeametit, kui:

- 1) veevõtukohast ei saa kasutada;
- 2) ajutiselt kasutamatu veevõtukohast saab taas kasutada.

(2) Päästeamet edastab esimesel võimalusel veevõtukoha valdajale pärast veevõtukoha kasutamist järgmise informatsiooni:

- 1) kasutatud vee koguse;
- 2) veevõtukoha ja veeallika puudused, kui neid ilmnes.

(3) Päästeamet avalikustab veevõtukohade asukohad ja vooluhulgad.

6. peatükk

Rakendussätted

§ 13. Rakendussätted

(1) Enne käesoleva määruse jõustumist olemasolevate veevõtukohade andmed asukoha koordinaatide, veeallika tüübi ja veevooluhulga kohta kannab pädev asutus või ehitisregistri vastutav töötleja ehitisregistrisse hiljemalt 1. jaanuariks 2024. aastal.

(2) Enne käesoleva määruse jõustumist olemasolevate veevõtukohade korrashoid ja katsetamine tagatakse esimesel võimalusel, kuid survestatud veeallikal paikneval veevõtukohal hiljemalt 1. märtsiks 2024. aastal ning survestamata veeallikal ja päästetehnikaga survestatava veevõtukoha survestamise kohas hiljemalt 1. märtsiks 2023. aastal.

§ 14. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. märtsil 2021. aastal.

Kristian Jaani
Siseminister

Lauri Lugna
Kantsler

[Lisa 1](#) Veevõtukoha tehnilised nõuded

[Lisa 2](#) Veevõtukoha viit

[Lisa 3](#) Veevõtukoha katsetamine

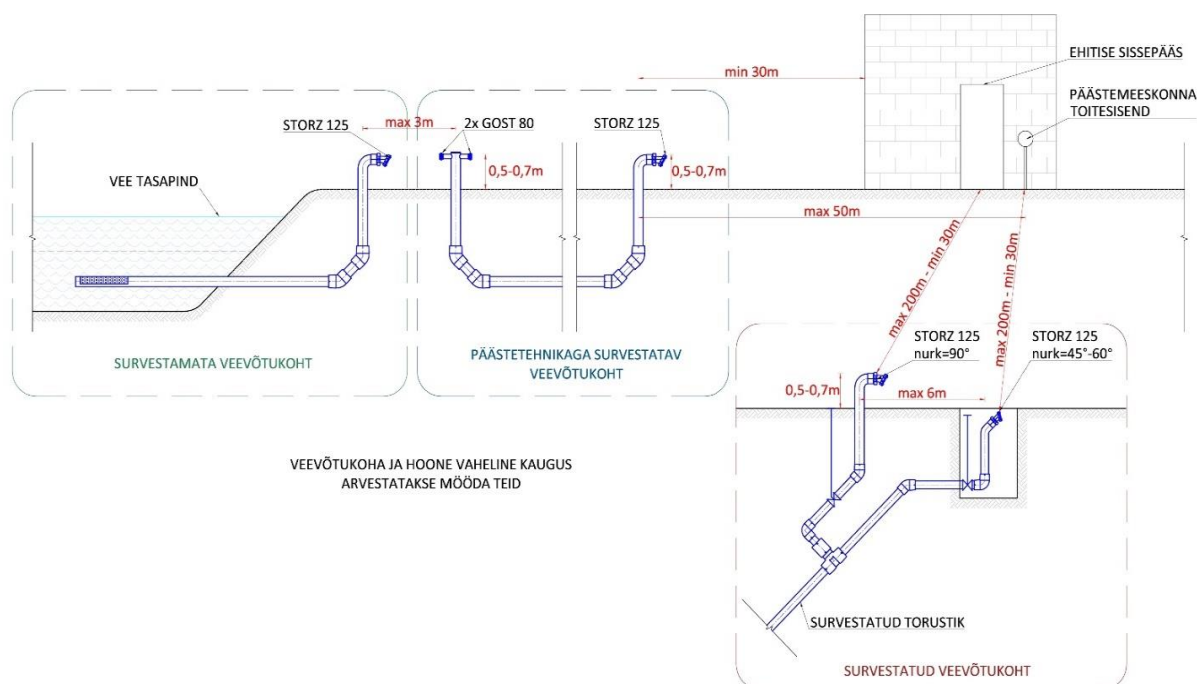
KINNITATUD

Siseministri 18.02.2021 määrusega nr 10
„Veevõtukoha rajamise, katsetamise,
kasutamise,
korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse
nõuded, tingimused ning kord“
LISA 1

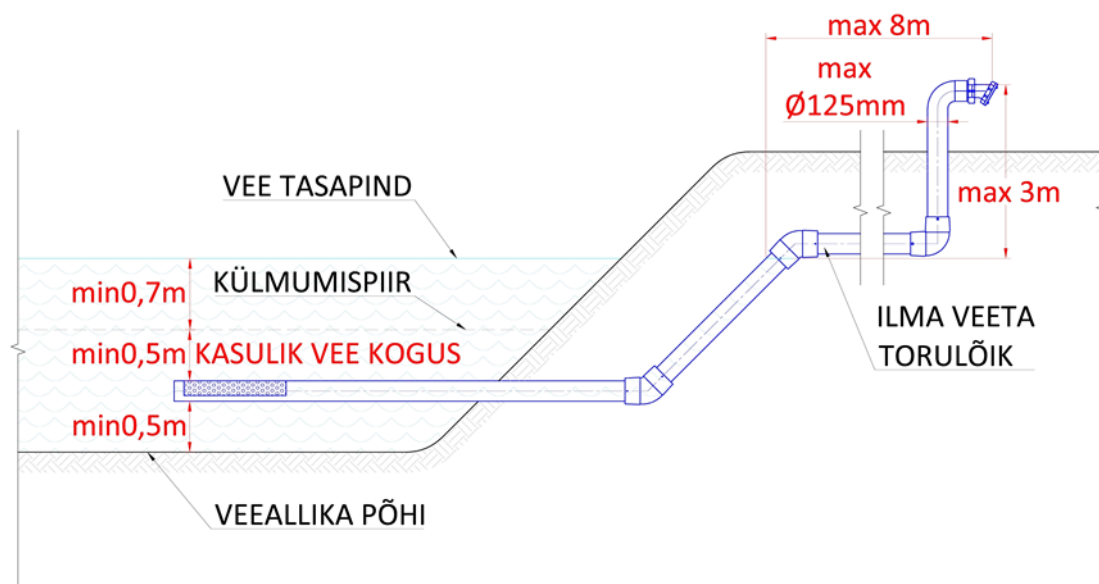
Veevõtukoha tehnilised nõuded

1. Veevõtukoha kõik komponendid peavad olema valmistatud korrosioonivabast materjalist või olema kaitstud selle eest.
2. Veevõtukohal peab vee võtmiseks olema väljund, millel on Storz 125 liitmik ja selle sulgurliitmik. Maapealse veevõtukoha väljund peab olema 90° ja maa-alune 45 - 60 ° nurgaga maapinna suhtes, arvestades, et lamevoolikuga vett võttes ei tekiks suuri volte voolikusse.
3. Maa-alune veevõtukoht püstik ja sulgemisarmatuur peab olema paigutatud kaevu, mis takistab pinnase sattumist sinna ja olema ise tühjenev. Veevõtukoha väljundi liitmik peab paiknema võimalikult lähedal kaevu kaanele. Kaevu kaas peab olema eristatav oma kuju või sellel oleva tähistuse poolest.
4. Maapealse veevõtukoha väljundi alumine äär peab olema maapinnast 0,5 kuni 0,7 m kõrgusel.
5. Veevõtukoha kraan, mis suleb veevoolu, peab olema väljastpoolt torustikku suletav 24 mm nelikant võtmega.
6. Veevõtukoha torustik peab tühjenema iseseisvalt sel määral, et oleks tagatud selles oleva vee mittekülumine. Tühjenduslahendus ei tohi takistada veevõtukohast tsentrifugaalpumbaga hõrenduse teel vee võtmist.
7. Survestamata veeallikale paigaldatud veevõtukoha torustiku sisendil peab olema sõel, mille avade pindala peab olema kolm korda suurem, kui toru ristlõikepindala.
8. Kui veevõtukoha torustiku paigaldamisel on järgitud standardi EVS 847 nõudeid, loetakse torustik nõuetekohaselt paigaldatuks.
9. Veevõtukoha torustiku ja selle ühendused peavad olema hermeetilised ja taluma töö rõhust vähemalt 5 bar kõrgemat rõhku ja 0,8 bar suuremat vaakumit.
10. Päästetehnikaga survestatava veevõtukoha torustik tuleb dimensioneerida hüdraulilise arvutuse teel, arvestades sisendrõhuks kuni 10 baari.
11. Päästetehnikaga survestatava veevõtukoha täitmiskohal peab olema kaks DN 80 sisendit, millel Gost 80 liitmikud koos sulgurliitmikega, mis on kinnitatud ketiga torustiku külge. Sisendid peavad paiknema 0,5 kuni 0,7 m maapinnast või maa-aluse veevõtukoha kaevus vahetult luugi all.
12. Külmutavate survestamata veeallikate ehk avatud veeallikate veehulga ja veevõtukoha horisontaalse torustiku sügavuse arvestamiseks tuleb arvesse võtta külmumispiir, milleks üldjuhul on 0,7 m.
13. Kui survestamata veeallika põhjas ei ole ega saa tekkida setteid ja sadet, siis võib veevõtukoha sisendi paigaldada veeallika põhja, vastasel juhul, tuleb see paigalda vähemalt 0,5 m põhjast.

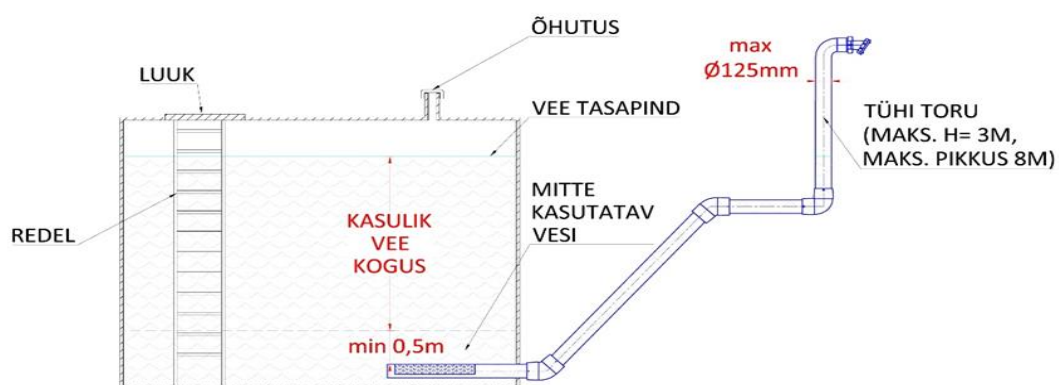
- Joonis 1.** Näited erinevate veeallikatega veevõtukohtadest ning nõutud mõõtmed ja vahemaad

Joonis 2. Survestamata veevõtukoha võimalik lahendus koos nõutud mõõtmetega ja veeallikale esitatavad nõuded

Joonis 3. Survestamata veevõtukoha võimalik lahendus koos nõutud mõõtmetega ja veeallikale (mahuti) esitatavad nõuded

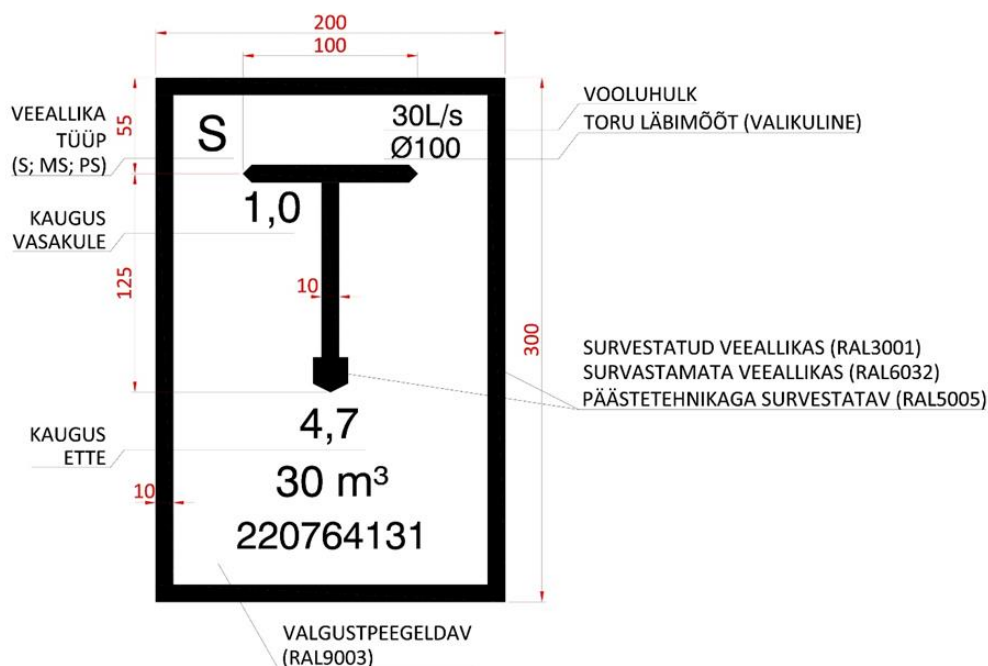
KINNITATUD

Siseministri 18.02.2021 määrusega nr 10
„Veevõtukoha rajamise, katsetamise,
kasutamise,
korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse
nõuded, tingimused ning kord“
LISA 2

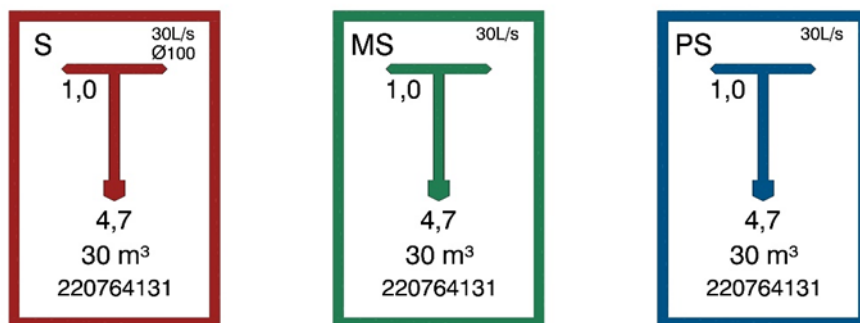
Veevõtukoha viit

1. Viida taust peab olema valget (RAL9003) värvi ja see peab olema valgustpeegeldav.
2. Viida ääre raam ja võtme kujutis peab olema survestatud veeallika korral punast (RAL3001), survestamata rohelist (RAL6032) ja päästetehnikaga survestatava veevõtukoha korral sinist (RAL5005) värvi ning need peavad olema valgustpeegeldavad.
3. Viida üleval vasakus nurgas on veevõtukoha veeallika tüüp S, MS või PS (survestatud S; mittesurvestatud MS; päästetehnika poolt survestatav PS).
4. Viida üleval paremal nurgas on veevõtukoha vee vooluhulk l/s.
5. Viida üleval paremal nurgas vooluhulga all on veevõtukoha torustiku siseläbimõõt.
6. Viida kaugus veevõtukohast on vasakule või paremale meetrites võtme kujutise vasak- või parempoolse käepideme all.
7. viida kaugus veevõtukohast viidast ettepoole meetrites võtme kujutise all;
8. Veeallika veekogus m³ on veevõtukoha võtme kujutise all (märgitakse vaid piiratud veekogusega hoidlate puhul);
9. Veevõtukoha ehtisregistri number on veeallika veekoguse all.

Joonis 1. Veevõtukoha viida mõõtmed, info paigutus ja värvused

Joonis 2. Veevõtukoha viitade näidised

KINNITATUD

Siseministri 18.02.2021 määrusega nr 10
„Veevõtukoha rajamise, katsetamise,
kasutamise,
korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse
nõuded, tingimused ning kord “
LISA 3

Veevõtukoha katsetamine

1. Veevõtukoha vooluhulga mõõtmine

1.1 Vee vooluhulka mõõdetakse pädeva asutuse poolt taadeldud vooluhulgamõõtjaga järgides selle tootja kasutusjuhendeid.

1.2 Survestatud veeallikal paikneva veevõtukoha vooluhulga mõõtmise protseduur:

1.2.1 Veevõtukoha ühele väljundile paigaldatakse vooluhulgamõõtja, kusjuures vooluhulgamõõtja peab vastama väljundi läbimõõdule.

1.2.2 Kui veevõtukoha üks väljund ei taga nõutud veehulka, väljutatakse vett kõigist väljunditest, kuid mõõdetakse ühelt väljundilt ja tulemus korrutatakse väljundite arvuga.

1.2.3 Vee väljutamise peab kestma ilma survepaagita süsteemi puhul 1 minut ja survepaagiga süsteemi puhul 5 minutit, pärast mida fikseeritakse tulem. Enne mõõtetulemuse fikseerimist peab veevool olema stabiilne.

1.3 Survestamata veeallikal paikneva veevõtukoha vooluhulga mõõtmise protseduur:

1.3.1 Enne mõõtmist tuleb teha torustiku läbipesu, mille kestvus peab olema vähemalt 1 minut ja tootlikkusel, mis on veevõtukohale nõutud minimaalne vooluhulk.

1.3.2 Vooluhulga mõõtmiseks tuleb kasutada vähemalt 100 % suurema tootlikkusega, kuid mitte suurema kui 50 l/s tsentrifugaalpumpa.

1.3.3 Veevool peab kestma vähemalt 5 minutit, pärast mida fikseeritakse tulem.

1.4 Päästetehnikaga survestatava veevõtukoha vooluhulga mõõtmise protseduur:

1.4.1 Enne vooluhulga mõõtmist tuleb teha torustiku hüdrauliline rõhutest, mis peab toimuma 15 baari juures ja vähemalt 10 minutit.

1.4.2 Vooluhulga mõõtmise protseduur sama, mis survestatud veeallikal paikneva veevõtukoha puhul, kuid arvestama peab, et nõutud vooluhulga väljutamisel ei tohi torustiku sisendrõhk tõusta üle 10 baari.

2. Kõikide veevõtukoha ja veeallika komponente töökorras olekus tuleb veenduda ja läbi tuleb viia nende tootja poolt kehtestatud hooldusprotseduurid.

3. Survestamata veeallikate puhul tuleb hinnata vajaliku veekoguse olemasolu.

4. Kontrollida tuleb viida olemasolu ja sellel andmete õigsust.

5. Hinnata tuleb veevõtukoha külmumisvastaste meetmete toimimist.

6. Hinnata tuleb veevõtukoha juurdepääsu nõuetele vastamist.